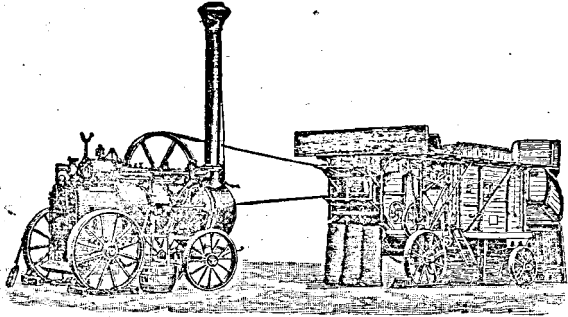

ERDÉLYI GAZDA

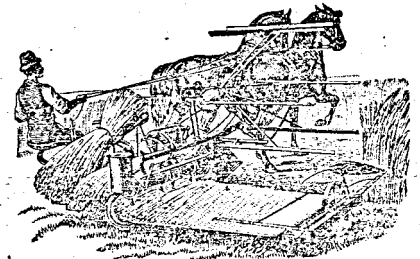

AZ

„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“

VÉDNÖKSÉGE ÉS FELÜGYELETE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYRÉSZI

Telefon sz. 468.

MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI

Telefon sz. 468.

ÁLLANDÓ GÉP- ÉS ESZKÖZ-KIÁLLITÁS

Kolozsvártt,

a sétatéri állatkiállítási területen a következő gyárak és iparosok kiállítását mutatja be:

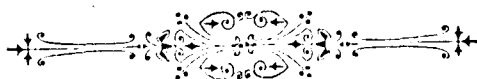
M. kir. Államvasutak gépgyára, Budapest, cséplőkészlet, arató-gépek, ekék.
 Fehér Miklós, Budapest, tejfőlöző gépek.
 Kühne E., Moson, gazdasági gépek.
 „Nicholson“-gyár, Bpest, cséplőkészlet és más gazdasági gépek.
 „Mc Cormick“-aratógépgyár, Bpest, arató- és kaszáló-gépek.
 Clayton és Shuttleworth, Bpest gazdasági gépek.
 Bächer és Melichár, Bpest, gazdasági gépek.
 Első Prosznici gépgyár, Bpest, motoros cséplő és gazdasági gépek.
 Beck és Gergely, Bpest, cséplőkészlet és más motorok.
 Szilágyi és Diszkant, Miskolc, „Viktoria“ terményrosta, borsajtók.
 Simonffy István, Kolozsvár, ekék, boronák stb.
 Kalmár Zs. utóda, H.-M.-Vásárhely, „Kalmár“ rosták.
 Bóni gyártelep r.-t., Nyirbátor, Bóni eketaliga ujdonság.
 Laczay és Fekete, Ujkigyós, uj szab. cséplő-dobrendszer.
 Kunz Antal, Morvaország, Fehérteplom, szélmotoros szivattyúk stb.
 Fairbanks Mérleggyár, Bpest, marhamérlegek „Fairbanks“ jegyű.
 Orenstein és Koppel, Bpest, mezei és ipar-vasutak.
 Alfa Separator r.-t., Bpest, teljes tejgazdasági felszerelések.
 Schotolla Ernő, Bpest, borgazdasági és pince felszerelések.
 Fehér Ferenc, Bpest, 6 lövetű viharágyuk.
 Farkas és Faragó, Bpest, viharágyuk.
 Eumerling Adolf, Bpest, viharágyuk.
 Király Lajos, Bpest, szőlőpermetezők, kézi vetőgép.
 Grünfeld Jakab, H.-M.-Vásárhely, szőlőpermetezők.

Grün Lipót, Aszód, szőlőpermetezők, kézi vetőgépek.
 Majoros Antal, Győr, szőlőpermetező anyag „Unicum“ stb.
 „Hungaria“ műtrágyagyár r.-t., Bpest, műtrágyák, rézgalic stb.
 Kramer J., Egeres, gypsz-trágya.
 Faragó Béla, Zala-Egerszeg, csirázató készülékek.
 Salzmann és Társa, Szeged, ponyvák, zsákok.
 Láng és Lovass, Bpest, olaj és zsiradékok.
 Gruber Leo és Társa, Bpest, kötél-árak.
 Hofer és Beller, Budapest, gépszijak.
 Magyar Ruggyantagyár, Bpest, ruggyanta (gummi) hajtószijak.
 Sukorói Kóbánya, K.-Nyék., malomkövek.
 Ulrich B J., Budapest, tőzeg árnyékszékek.
 Léber Gyula, Kolozsvár, sodronyfonat készítesek stb.
 Keresztényfalvi Agyagipar r.-t. agyagárak, vályuk lemezek stb.
 Fluidgyár, Pöstyén, rheuma-fluidok stb.
 Demjén Ágoston, Kolozsvár, lakatossági különlegességek.
 M. kir. Orsz. fegyintézet, Szamosujvár, szövött árak, kefék stb.
 Vakok Orsz. Intézete, Bpest, mindenféle gazdasági, háztartási kefék.
 Klaszovitt György, Kolozsvár, hámok, bőröndös árak.
 Apatini Kosárfonók Szövetkezete, kerti és más kosarak.
 Timár László, Bucsa, kerti és más kosarak.
 Moldován Miklós, Kolozsvár, minta kertészete. (576.)
 Auróra Műintézet, Pécs, műiparú cikkek.
 Bécsy József, kocsigyártó, M.-Vásárhely, kocsik.
 Összesen: 48 kiállító.

A KIÁLLITÁSI IRODA A GAZDAKÖZÖNSÉG ESETLEGES MEGRENDELÉSEIT OTT A HELYSZÍNÉN FÖLVESZI, VALAMINT IRÁSBELI MEGRENDELÉSEIT A KIÁLLÍTÓ CÉGHEZ JUTTATJA!

Az „E. G. E.“ tagjai és az „Erdélyi Gazda“ előfizetői az árakból engedményben részesülnek.

Telefon sz. 468.

Telefon sz. 468.

A magyar kir. államvasutak gépgyárá-
nak locomobil-csészlőgép és „Millennium”
aratógép gyártmányai a párisi nemzet-
közi kiállításon a legnagyobb kitünté-
tést, a **GRAND PRIX**-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzeséplő készleteit, szalmakazalozóit,
„MILLENNIUM”

(616.)

legújabb szerkezetű

fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű **gőzcsészlőkészle-
teit, Sack-rendszerű, acélöntésű ekefővel ellátott ekeit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

ERDELYRÉSZI KÉPVISELŐ: WESSEL LEO KOLOZSVÁR.

ACETYLEN.

Klemm & Novák Kolozsvárt

szállít oly Acetylen-készüléket, mely minden igényeknek megfelel. Ezzel az összes hiányok pótolva vannak.

Következő tulajdonságokért kezesség vállalatik
explosziós biztonság,
önműködő és gazdaságos gázfejlesztés,
utóérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
szolid kivitel és egyszerű kezelés.

Saját szabadalom Európa és Amerika legnevezetesebb államaiban.

Ajánlanak továbbá Acetylen-berendezések kivitelét, minden nemből és nagyságban.

(Prospectusok, elismerő levelek, költségvetések ingyen és bérmentve.)

Prima Carbid minden időben napi áron szállítatik. **Ercznyomdai munkák** minden faja, réz, sárgaréz, cizink, alpaka stb.-ben rajz vagy modell után gyorsan és olcsón készítettik.

A bevezetési szakmában jártas, szolid képviselők kerestetnek.

(549)

Etetési czélokra

az országos chemiai intézet a központi vegykeresleti állomás vegyelemzése alapján

legjobban ajánlható saját gyártmányu

Rizstakarmány-

lisztünk

vegyi összetétele:

Zsir	13.74%
Protein	15.40%
N. mentes anyag	47.55%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Királymalmi

derczenk

vegyi összetétele:

Zsir	6.14%
Protein	12.75%
N. mentes anyag	57.78%

Mintákkal és felvilágosítással szívesen szolgálunk.

IX. SOROKSÁRI-UTCA 104.

(631.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával.

Alakult: 1900

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben	1,200,000 kor.

Összesen: 1.600,000 kor.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD TŰZ- ÉS JÉGKÁR ELLEN.

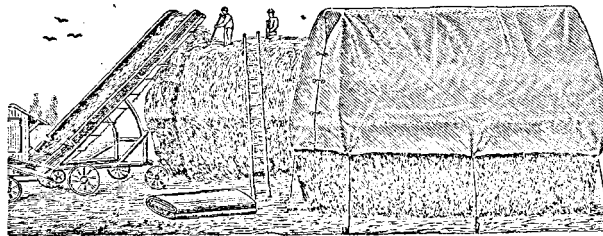
Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányban részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével. Felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

(498.)

az igazgatóság.

VIZMENTES PONYVÁK KAZAL, MOZDONY és CSÉPLŐGÉPEKRE.

Elpusztíthatlan —
— minőségben
REPCZEPONYVÁK,
Viliorla-vászon ponyvák,
KOCSIPONYVÁK.

Alapított 1830. — Cs. kir. szab. vízmentes szövetgyár. 46 kiténtetés.

ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST, V. ker., Thonet-udvar.

Vízmentes Ponyvák (634.)

elismert kitűnő minőség — □ métr. 1 K. 70 fillér és följebb

Zsákok Tarpaulin-varrással és varrás nélkül 70 fillér és följebb.
Rovatkás- Sátrak, esőköpenyek, öltönyök.
Kender- kendertömítő, tűzi és itató-vedrek.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás.
Minden város jobb üzletben a mi gyártmányainkat tartják és szíveskedjék határozottan Elsinger gyártmányt kérni.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
1/4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11 SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetések megújítását.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Termelés és értékesítés Ée.	267
Tapasztalatok a téli fagnak a gyümölcsfákra való hatásáról. Z. Kiss Sándor	268
Komlótermelésünk érdekében	269
A vasúti gyorsárú-szállítás könnyítése	269
Kisebb szakközlemények 270	
Könyvszemle. Az „Állatorvosi közszolgálat“-ról 270	
Jogi tanácsadó. 270	
Vegyes közlemények 270	
Üzlet, forgalom : 272	
Hirdetések	

Jobb és

megbízhatóbb

magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket

27 év óta

Mauthner

Ödön

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VII., Rottenbiller-utca 33. szám,

VI., Andrassy-ut 23. sz.

szállit. (28.)

Termelés és értékesítés.

Termésátlagaink nem érték még el az angol, a német, vagy a francia gazdák termésátlagait. Haladtunk és haladunk serényen azon az uton, mely a belterjesebb gazdálkodáson keresztül a nagyobb termésátlagokhoz vezet és nagy eredményekre mutathatunk rá, melyeket ezen a téren a közgazdaság nyugodt, zavartalan munkálkodásának érája óta elértünk. Főterményünk, a búza termésátlaga harminc év alatt szinte megkétszereződött, 1870—75-ben hektáronként az átlag 8-45 hl., 1895—90-ban átlag 14-84 hektoliter volt. És ez a fejlődés látható minden más terményünk-nél is. Ha kisebbek is még termésátlagaink, mint a nyugati művelt országoké, a fejlődés viszonylag nagyobb és a további fejlődés alapföltétele, a föld termőerejének növelhetése még nagyobb mértékben meg van nálunk, mint amaz országokban, a hol régebb idő óta törekedtek folytonosan a termőerő növelésére és ahol éppen ez a régebbi belterjes gazdálkodás kiáltta tette a földet, amin már csak a mesterséges trágyaszereknek és tőkéletesebb talajművelő eszközöknek drága alkalmazásával tudnak ideig-óráig segíteni.

De nemcsak növénytermelésünk, hanem állattenyésztésünk is hátramaradottabb most, de fejlődésre képesebb a jövőben. Amint az angolok hazai szarvasmarhafajtáikból kitűnő hús- és tejelő marhát csináltak, a mint a hollandusok és dánusok a legkitűnőbb tejelő-marhát állították elő, a mint a franciák a baromfifajtákat a célnak legmegfelelőbbé formálták át, úgy mi is megtehetjük a mi fajtáinkkal azt, hogy okosabb tenyésztéssel és helyesebb takarmányozással azokat olyanokká fejlesszük, mely több irányban teljesen kielégítő lesz.

Földrajzi helyzetünk és politikai viszonyaink a lehető legkedvezőbbek, népünk erős, szorgalmas és ügyes, a további fejlődéshez vezető munkálkodásnak szilárd alapjai meg vannak és mégis az élesen tekintő szem, az öntudatos és önállóan figyelő elme az utóbbi években ha nem is észlelhet hanyatlást a fejlesztésre való törekvésben, bizonyos megállapodást, stagnálást fődözhet föl. Igaz, hogy nemcsak nálunk, hanem mindenütt beállt ez a stagnáció. Nem elvek és nem elméletek, hanem a mindennapi élet érezhető, meg észre nem vett mozzanatai bizonyították be a gazdáknak, hogy a mind nagyobb belterjességre való törekvés a pénz drágasága és a rossz értékesítési viszonyok közepette nem okos, nem gazdaságos törekvés. Amíg az 1890-es évek közepéig a nagyobb befektetés a nagyobb jövedelmet biztosította, addig az ezek után következő években a Quesnay Ferenc tétele,

„minél kevesebb költséggel, minél több jövedelmet” lett az okos gazdasági tevékenység elve. És ez az elmélet nemcsak aránylagosan, hanem szószerint is bevált ezekben az időkben. A ki a fokozandó jövedelem reményében több költséggel gazdálkodott, az valóban nem emelte annyira jövedelmét, mint a ki a termelési költségek csökkentésével igyekezett több tiszta jövedelmet elérni.

És a két ok közül, mely a kevésbé belterjes gazdálkodást rákényszerítette a gazdákra: a pénz drágasága még az értékesítés nehézségeinél is súlyosabb ok volt és hatványozott súlyjal nehézkedett a tőkeszegény országok gazdáinak vállaira. A pénzviszonyokon javítani rajtunk kívül eső képesség, és nálunk, ahol a főjövedelmi forrás a búza-, rossztermés esetén szinte képtelenség. A másik ok, az értékesítés nehézségei szintén rendkívül hátrányosan hatottak nemcsak a mi termelésünkre, de az egész világ mezőgazdasági termelésére. Hanem az értékesítési viszonyok megjavítására már a gazdák kezeiben is vannak eszközök. Ezt éppen ezekben a szorongattatásokkal teljes években ösmerték föl a gazdák szellemi vezérei.

Váratlanul és készületlenül érte minden ország gazdait az a csapás, a mi a gazdasági termények árának hirtelen leszállásával bekövetkezett. De a mint nyilvánvaló lett, hogy az árak devalvációja nemcsak pillanatnyi kedvezőtlen áringadozás, hanem állandó válsággá fejlődő baj, akkor a gazdaközönség a maga dermedtségéből, a maga tétlenségéből fölocsudott és szervezkedett a saját helyzetét megvédendő és megjavítandó. Ez a szervezkedés két cél elérésére törekszik: a *termelés javítására* és az *értékesítés könnyítésére*.

Az általános kedvezőtlen helyzetben az első nehéz és háládatlan föladat volt. Mikor a pénz drága, akkor a pénzgazdálkodás nehéz és akkor az okos gazdasági tevékenység nem annyira a befektetésekben, mint inkább a költségek lehető megtakarításában van. Amde ha a külföldön a mind nagyobb intenzitás felé való törekvésnek meg is kellett állni a pénzihiány akadályai előtt, mi, akik még messze voltunk a külföldi gazdák termelési módjaitól, még haladhattunk és haladhatunk a termelés tőkéletesítésé felé. Igaz, nagyon sok nagybirtok, az ország egyes vidékein nagyon sok középbirtok kulturájában ott tart már, ahol a külföld és ezek haladásukban szintén kénytelenek voltak megállni, de a birtokok zöme, a kisbirtokok, a parasztbirtokok nálunk még most is a kezdetleges gazdálkodás szülte elhanyagolt és hátramaradott állapotban vannak. Kisbirtokosaink tőkéjüket nem a szükséges befektetésekre, hanem a birtoktest nagyobbítására gyűjtik, melyet azután éppen olyan oktanul

„Londoni rézjegyzéshez alkalmazkodva, a mai naptól visszavonásig

leszállítottuk

a vegytiszta aussigi és „Hungária” rézgáliczának árát

nagyobb mennyiség vételénél 64 — koronára,

kisebb mennyiség vételénél 65. — koronára,

100 kgrként ab budapesti raktárunk

(532.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.”

művelnek, mint az eddig. A földet kizsárolják és mégis paragon hevertetik. Az állati erőt kimerítik és mégis eltékozzolják. A kézi erővel fukarkodnak és télen át mégis hevertetik. A gépek hasznát tudják és még sem használják. A pénzt pedig, amit csak azért szeretnek, mert általa új földekhez lehet jutni, gyűjtik és gyűjtik a takarékokban, holott okos fölhasználásával sokkal több hasznót nyerhetnének belőle saját gazdaságukban, mint azt a néhány százalékot, amit a takarékpénztár fizet.

Ez jellemzi parasztjaink gazdálkodását. Nincs okunk kétkedni a hivatalos statisztikában, mely a magyar átlag búzatermést hektáronként 14'84 hektoliterre becsüli. De analizáljuk ezt a számot és önként tolu elénk ez a két kérdés: mennyivel nagyobb ennél az uradalmak és a középbirtokok termésátlaga? És mennyivel kisebb ennél az átlagnál a kisbirtokosok átlagtermése? Kétségtelenül: a nagy- és középbirtokok átlaga sokkal nagyobb ennél, a kisbirtokosoké sokkal kisebb. Igaz, elfogadjuk az indokait annak az elvnek, hogy egy bizonyos kedvezőtlen állapotban egy bizonyos határon túl az intenzivitás fokozása nem hasznos; de a mi kisbirtokosaink a konjunkturától független erők és eszközök felhasználásával javíthatnák termelésüket és ők még az intenzivitás túlsó határától nagyon messze vannak. Sőt még az innensőtől is:

A *kisbirtokosokat* kell a haladás útjára vezetni, minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell ösmertetni velök az okos gazdálkodás tényezőit a jó ekétől a műtrágyáig, a mély szántástól a jó rostálásig. Lassan, fokozatosan, de folytonosan és céltudatosan kell, hogy ez a beavatás történjék. Ne feledjük el, hogy a paraszt a maga konzervatív szellemével nem fogadja el a gyors és gyökeres változtatásokat. „Egy mértföldnyi út több a parasztnak, mint más embernek az óceán egész szélessége”, mondja *Maupassant* az ő remek emberismeretével. Még ha ez a mértföldnyi út a saját boldogulásához vezet is. Hiszen nagyon jól ösmernék és teljes mértékben méltányoljuk a mostani földművelésügyi kormány ebbeli törekvéseit. A gazdasági előadások is sokat használnak, de az elméleti előadások nem hatnak annyira a nép lelkiületére, hogy azoknak nyomán eddigi rossz gazdálkodási módját megváltoztassa; a téli háziipari tanfolyamok egész új, télen át hasznosítható mesterségekre tanítják a falu népét, de magán a gazdálkodási rendszeren mit sem változtatnak. És hogyan lehetne ezen változtatni? Nyílt kérdés, melyre keresni kell még a választ. Talán mintagazdaságoknak nagyobb körben, és sűrűbben való fölállításával. Talán a kisbirtokosoknak a szükséges jó eszközökkel és anyagokkal való ellátása által. Talán jutalmazásokkal, versenyekkel, díjazásokkal. De valahogyan meg kell a módját találni és meg kell csinálni a kormányban és a társadalomnak összefogásával.

De nem kevésbé nehéz földadat az értékesítés könnyítése sem. Ennél csaknem kizárólag a társadalom tevékenységére, a gazdák összetartására és összeműködésére lehet számítani. A termelés javításánál a gép-, eszköz-, anyagbeszerző szövetkezetek, a termelő és tenyésztő szövetkezetek hatásosan működnek közre a külföldön és így hathatnak nálunk is. Az értékesítés szövetkezetek útján sokkal nehezebb, mert sem az állandó biztos keresletük, sem az állandó biztos készletük nincs

meg. Ez az utóbbi még a nagyobb baj, mert még inkább talál a szövetkezetek állandó vevőt, mint olyan gazdát, a ki legjobb minőségű gabonáját is csak neki szállítja. A míg a gazdák bizalma egy ilyen intézmény iránt meg nem erősödik, addig annak prosperálása nehéz.

És mégis a szövetkezetekben látjuk azt az eszközt, mely által elérhető lesz az, hogy a gazda, ha nem is mindig közvetlenül a fogyasztónak, de legalább a nagykereskedőnek adja el terményét és így a közvetítő kereskedőknek eddig fizetett obulusokkal a saját jövedelmét gyarapítja majd. Mert hiába állítja azt *Matlekovits*, hogy az a kifejezés „közvetítő kereskedő” lapszus, hogy kereskedő, az kereskedő. Miután elfogadja ő is azt a tételt, hogy kereskedő az, a ki a terményt a termelőtől a fogyasztóhoz juttatja, kérdjük: fogyasztó-e az, a kinek azok a kereskedők a gabonát a falvakban kis mennyiségekben összevásárolják? Nem. Az egy nagyobb kereskedő, a ki őket megbizzza a vásárlással a saját számlájára, vagy a ki pénzt ad nekik a vásárlásra és a kiknek jutalékot ad a vett áru után, még pedig minél olcsóbban veszik, annál nagyobb jutalékot. A nagykereskedő, az a termelő és fogyasztó között közvetít, működése szükséges és hasznos. De az a kereskedő, a ki még a termelő és kereskedő közt közbenjár, közvetít, az fölösleges, az mellőzhető a gazdáknak, mert akkor a nagykereskedő a jutalékkal is többet fizethet terményükért.

Hanem ne feledjük el azt, hogy ha közelebb akarunk jönni a fogyasztóhoz és közvetlenebbül akarjuk, mondjuk, gabonánkat eladni és az által bizonyos közvetítőket akarunk kiküszöbölni, kell, hogy ugyanazokat a szolgálatokat tegyük a fogyasztóknak, vagy nagykereskedőknek, mint ma ezek a közvetítők. Ha ezt meg tudjuk tenni nem kell nekünk megfizetni a közvetítő jutalékát. Ha azonban nem tudjuk megtenni, akkor a közvetítők kiküszöbölése haszontalan és káros dolog lesz. Hiszszük, hogy például a gabonarakárszövetkezetek képesek a gazdák hasznára működni, de mikor azt látjuk, hogy Németországban egy-egy ilyen szövetkezet milyen hatásosan működik, mások meg milyen kevés sikert érnek el, akkor nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy az ilyen szövetkezeteket csak a viszonyokhoz mérten és azokhoz alkalmazkodva létesítsék, hogy azok szervezetét és kezelését a külföldi tanulságokon okulva, de azokat nem lemásolva állapítsák meg. Jövőjük van a gabonarakárszövetkezeteknek úgy, mint más termény, állat, állati termékek eladására irányuló szövetkezeteknek is, de csak úgy és akkor, ha a gazdák átértik majd célját, átérzik annak szükségességét, hogy közreműködjenek és csak úgy és csak akkor, ha a vezetők és kezelők szakértelemmel, üzleti érzékkel és önzetlenséggel hatnak oda, hogy az intézmény hatásosan működjék és a gazdák benne ne csalódjának.

Az az animozitás, melyet kereskedői körökből többször hallhatunk az ilyen értékesítő szövetkezetek ellen, többé-kevésbé indokolatlan. Hiszen ha ezek a szövetkezetek hasznukra lehetnek a gazdáknak terményeik eladásánál, akkor csak természetesnek fogják találni, hogy a gazdák fölhasználják ezt a rájuk nézve hasznos szervezetet; ha pedig nem fogják a terményeket jobban értékesíteni, ak-

kor a gazdákat nem is fogják a maguk részére megnyerni és fölhasználni. Az egyes kereskedői körök aggodalmi az első esetben indokoltak, de az ellenzésük igazságtalanság, a második esetben az aggodalom indokolatlan, az opponálás fölösleges. Tapasztalatok és tanulságok gyűjtése pedig mindkét részre nagyon szükséges.

Ée.

Tapasztalatok a téli fagynak a gyümölcsfákra való hatásáról.

A mennyire kedvezett az elmúlt tél nagy havával s tartós hidegével, bizonyos gazdasági növényeknek: éppen annyira ártalmára volt a gyümölcsfáknak s különösen a fiatal ültetvényeknek és a faiskoláknak. A földművelésügyi miniszteriumhoz az ország minden részéből beérkezett jelentések egyhangúlag vallják és megerősítik, hogy az elmúlt tél annyit ártott a kényesebb fajta gyümölcsfáknak, hogy az ország némely vidéke még egy évtized leforgása alatt sem heveri ki az általa okozott nagymérvű károkat. Ha valóban bizonyul az a feltevés, hogy *Kecske-mét* és *Nagy-Körös* baracktermésének is vége: akkor kimondhatjuk bátran, hogy a kár, amit hazánkban a téli fagy okozott, kiszámíthatatlan.

A mi vidékünkön, *Szolnok-Dobokavár-megye* déési járásában, hol a gyümölcsstermelés s különösen a nemesebb és kényesebb fajták termelése még meglehetősen gyermekkorát éli, nem ilyen nagymérvű a károsodás, de arra éppen elég, hogy kissé gondolkozunk felette s a szerzett tapasztalatokat, legalább a jövőre hasznunkra fordítsuk.

Általában hazánkat a gyümölcsstermelés szempontjából 3 zónára szokták osztani:

1. a *felső vagy kárpáti zónára*, hol a nyarak is hűvösek s a búza és szőlő nem terem;
2. a *közép zónára*, hol déli fekvésű hegyek oldalán a szőlő is beérik és
3. az *alföldi zónára*, hol még a sík, homokterületek is beérlelik a szőlőt.

Hát én ezt a felosztást ha a szőlőstermelés szempontjából helyesnek is találom, de nem találom eléggé helyesnek a gyümölcsfatermelés szempontjából is. Mert ha pl. *Kecske-mét* és *Nagy-Körös* az alföldi zónában fekszik, a hol tehát mindenféle gyümölcsfa bátran termelhető: akkor ott miért fagytak ki az elmúlt télen a kajszinbarackfák s miért maradtak meg nálunk a középzóna területén, a magasabb és védettebb fekvésű helyeken?

Azért, mert nem a zóna szerint való felosztás dönti el, hogy hol és miféle fa tenyészthető kellő sikerrel?

Hanem eldönti azt

- a) a talaj milyensége és
- b) a terület fekvése.

Nekem, hogy úgy mondjam, 3-féle helyen vannak gyümölcsfaültetvényeim.

Az egyik hely lent fekszik a falu alatt, sík téren, a Szamos folyó szomszédságában, kitünő televénytel, melynek 45-50%-a iszapos homok. Itt a gyümölcsfák roppant gyorsan fejlődnek, mert gyökereik vigan hatolhatnak a laza talajon keresztül s táplálékot is találhatnak éppen annyit, a mennyit csak magukba vehetnek.

De mit tapasztaltam itt a nagy és hosszú tél után? Hogy a cseresznye, a kajszinbarack

A M. KIR. POSTA ÉS TÁVIRDA SZÁLLÍTÓJA.
TELEFON SZ. 412.

Bernáth Ede Sándor

Kerékpár, Varrógép Raktár és Mechanikai műhelye

Kolozsvár.

Az összes világhírű bel- és külföldi kerékpárok és varrógépek, azok felszerelése és egyes részeinek állandó nagy raktára és javító műhelye.
Árnyéktól 5 évig felelek. (529.)

Nagy raktár szőnyeg-, paplan-, pokróc- és mátráczokban! — Valódi Linoleum- és cocos szőnyeg.

SÁRGA KRISTÓF

Alapítatott: 1873.

fehérnemű és vászonraktára,

Alapítatott: 1873.

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca (Belközép) 3. szám.

Dus választék minden kivitelű divatos férfi- és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők, nyakkendők és harisnyákban. Valódi francia fehér- és színes lenbatszt zsebkendők.

Különlegességek: színes á-jour

kávés-teríték- és asztalterítők, goblin ág- és asztalterítők, csipke-, gyapjú- és chenil-függönyök, pamlag-szőnyegekből.

Ujonszülötték részére garnitúrák, paplanok, mátráczok- és koosi-takarók.

Nagy választék butorszövetek és szőnyegekből.

Elvállal kiházasítást vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérneműek pontos elkészítését, kitünő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítatik.

Valódi késmárki lendamaszt asztalnemű 25% gyári áron alól kapható.

Bagosy és Társa építőmester

építési irodája

Kolozsvárt, Jókai-u. 7.

szám alatt.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkálatok, valamint tervezetek, költségvetések és becslések elkészítését.

(531.)

és a körte mind teljesen kifagyott s még az almákból is a kényesebb fajtákat, mint az Aranypárment, a Kasseli renetet annyira meg rongálta a fagy, hogy megmaradásuk nagyon kétséges.

A *másik hely* bent van a faluban: a papi kert, egy 15—20 öl magasságu fenlapyon, az északi szelektől és a Szamosvölgy léghűzamatától egy hegy által védelmezve. Talaja nehéz, kötött agyagtalaj, melyet a gyümölcsfa nem nagyon szeret, legalább erre enged következtetni azon körülmény, hogy gyümölcsfáim — kivéve a szilvákat — minden nagy gondoskodásom és utánjárásom dacára is 5—6 év alatt szinte alig mutatnak fel valami fejlődést. Tartok itt fenn egy faiskolát is, melyben 150—200 darabot nemesíték évenként.

A nagyobb 5—6 éves oltványoknak itt a fagy nem ártott, kivéve a cseresznyéket és egy pár téli Esperes körtét. A cseresznyék közül is azonban egy, a Korai májusi, kiállotta dicsőségesen a telet, csak éppen virágrügyei fagytak el. A múlt évi és a tavalyelőtti oltások azonban — kivéve az almákat — mind elfogytak, úgy, hogy sem körte, sem kajszin-barack nem maradt meg egy se.

A *harmadik hely*, a hol gyümölcsfaültetvényeim vannak, a szőlőhegy, nehéz agyagtalajjal, néhol palával, melyben szinte alig van valami termő erő, mert elődeink csak hordták onnan igen sokszor a gazdag termést, de arra nem gondoltak, hogy trágyázzanak is. S ezen a rossz, kiélt talajon nem ártott a fáknek a téli fagy semmit. A kajszin és az őszi barackfák virágoznak, valamint virágzásban vannak a cseresznyék is; az alma és a körtefák pedig olyan kitűnő állapotban vannak, mintha nem is viharzott volna át fejük felett az elmúlt tél nagy zordonsága!

Már most mit tanulhatunk ebből azu. n. helyi vagy vidéki zónaszerinti felosztásból?

Azt, hogy a homokos talaj hidegebb, mint a nehéz, kötött agyagtalaj s annál hidegebb, minél alacsonyabb és síkabb területen fekszik, tehát minél inkább ki van téve a szél áramlatainak. Azt tanulhatjuk, hogy ezen a talajon a kényesebb természetű fák, mint a milyen a körte, cseresznye, kajszin- és őszi barack, sőt az almafáknek egy része is, erős, kemény telek idején, menthetetlenül elpusztul, tehát ilyen helyekre még az almafélék közül is csak azokat ültethetjük a siker biztos reményében, a melyek nagyobb hidegeket is képesek kiállani mindenféle veszedelem nélkül. Ilyenek: a Batul, a Pónyik, a Baumann renet, a Török-Bálint és a Bánffy-Pál. Lehetnek és bizonyára vannak ezeken kívül más fajták is, a melyek éppen úgy ellene állanak a téli fagyoknak, mint ezek, de mert tapasztalataim hiányoznak, azokról most nem szólhatok.

Azt is megtanulhatjuk a fentiekből, hogy faiskolákat, a melyekben minden bizonynyal kényesebb természetű gyümölcsfa-féleségeknek is helyet adunk, sík területen, szélnek és hidegnek nagyon kitett helyeken, ne létesítsünk, hanem siessünk fel velük magas fekvésű hegyoldalakokra, hová a hideg levegő nagy súlyánál fogva nehezen ér fel, de a melegebb légrétegeket éppen felszorítja. Ha Kolozsvárt; Kolozsmonostoron és Tordán az állami faiskola-telepeken, a cseresznye-oltványok mind elfogytak, sőt azt hiszem, hogy hasonló sorban részvéltek a barack- és körte csemeték is: ezt én a faiskolák alacsony fekvésének kell hogy tulajdonítsam, holott magasabb fekvés mellett, még az északi oldalon sem érte volna őket semmi veszedelem. Például szolgálhat erre Magyar-Déce községe, ez a Szamos mentén gyümölcsstermeléséről híres falu, mely egészen északi oldalon fekszik, de fent egy jókora magas hegynek a tetején, a hol a gyümölcsfák elfagyásáról egyáltalán semmit sem tudnak. A hideg levegő, legalább abban a mérvben, a melyben a gyümölcsfáknek árthatott volna,

nem tudott ide felhatolni, sőt szinte bizonyos, hogy a völgyekből a melegebb légrétegeket is ide szorította fel — védelmére a fáknek s nagy öröme a magyar décei lakosságnak.

Ha tehát a magas fekvésű Magyar-Décsében s minálunk is a szőlőhegyben, még a kényesebb természetű fák is sértetlenül maradtak a téli fagytól: igyekezzünk azon, hogy cseresznye, őszi- és kajszin-barack, valamint finomabb fajtájú körteültetvényeinkkel, a legmagasabb fekvésű területeinket foglaljuk el, mert fájdalom, egyéb védelmünk nincs még ma a téli fagnak a gyümölcsfákra való romboló hatása ellen.

Ajánlják ugyan, igen sokan a fáknek alapos bemeszelését és bekötözését, mint hitos szert a téli fagyok ellen. De mindezek nem érnek semmit. Sőt nem használ a fák tövének éretlen istállótrágyával, tehát jó melegítő anyaggal való megrakása sem, mert azt a vízmennyiséget, a mit a téli száraz hideg, fagyás-kor, a fák héjából és rügyeiből elvon: a meleg, éretlen trágya sem tudja korlátozni.

Lehet, hogy a hideg vízzel való gyakori permetezés használna, de a mig meg nem próbálom és sikerét ennek az eljárásnak nem tapasztalom: addig jó lélekkel nem is merem azt ajánlani.

Mindenesetre, jó lenne azonban, ezen a téren, kísérleteket tenni, mert hazánknek nem minden vidéke van abban a helyzetben, hogy a sík, szélnek és hidegnek kitett területekről kényesebb fajtájú gyümölcsfáival, ki, a hegyoldalakokra, a magasabb fekvésű helyekre vándorolhasson, sőt tán épen az lenne az igaz, magasztos, eszményi törekvés ezen a téren, hogy nagyterjedelmű rónáink, a folyók mentén húzódó gazdag völgyeink, mind gyümölcsös-kertekké változzanak.

Ha a téli fagnak a gyümölcsfákra való romboló hatása ellen biztos óvszert nem találunk: akkor a kecskeméti és nagykovácsi gazda többé kajszinbarackot nem termel, mert az igaz, hogy ilyen nagy telek, mint az idej is, csak 10—15 esztendő alatt szoktak hazánkban előjönni, de ki tudja, nem lehet épen olyan szigorú már a jövő tél is, vagy az azt követő, a mely a gazdáknak minden fáradságát dugába dönti!

És az alföldi parasztgazdát, a ki azt tartja a fáról, hogy árnyékot tart és madarat nevel: vajjon rá lehet-e valaha vezetni a gyümölcsfaültetés szeretetére, ha látja, hogy egy téli fagy, mint teszi semmivé ezerek és milliók minden reményességét s mint okoz milliókra menő károkat épen azoknak, a kik a gyümölcsfa-tenyésztés iránt lelkesednek?

A kár azonban nemcsak az egyeseké, hanem az egész országé, mert milliókról van itt szó s mert gyümöcsstermelésünk jövője forog kockán.

Kérjük azért, e helyen is, földmivelésügyi kormányunk derék és bölcs vezetőjét, a ki már annyi nagy alkotással tette örök életűvé nevét, hogy e téren is tegyen meg mindent, a mi hazánkat jövőre hasonló károktól megmentheti

Z. Kiss Sándor.

Komlótermesztésünk érdekében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet e hó 10-iki választmányi ülésén tárgyalta és elfogadta több komlótermesztő gazdának alább teljes szövegében közölt javaslatát és elhatározta, hogy annak érdekében fölír a kormányhoz és föliratát pártolás végett a társegyesületeknek és a komlótermesztő megyék gazdabizottságainak megküldi. A javaslat a következőképen szól:

„Az Erdélyi Gazdasági Egylet Tekintetes Igazgató-Választmányának.

Jól ismerve az Erdélyi Gazdasági Egylet azon hathatós működését, melylyel az erdélyi-részi mezőgazdaság fejlesztésének útján oly

biztosan mozog előre — egy a mi viszonyaink között nem kis fontosságú termelési ág — a komlótermelés érdekében teendő egyleti közreműködésre s támogatásra van szerencsénk tisztelettel alólírottak felkérni.

Hogy a magyar komlótermelés oly lassan terjed, oka az, hogy az értékesítés bizonytalan és sokszor nem kielégítő az árak. Tudomásul van az is, hogy ennek egyik oka az, hogy a magyar sörgyárakban és főzdekekben nagyon kevés magyar komló használtatik fel. A statisztikai havi közlemények szerint 1900-ban termelésünk 2100 q., kivitelünk pedig 1778 q. volt, tehát csak 322 q. maradt idehaza, ha pedig azt nézzük, hogy behozatalunk 5702 q. volt, akkor még 3600 q. az a mennyiség, a melyet jobb értékesítési viszonyok mellett itt-hon lehetne termelni. A sörgyárak azon tagadó indokolása, hogy magyar komlóval nem lehet jó sört főzni, megsemmisül azon sokszor bizonyított tény által, hogy a külföldre vitt komló 50—60 % a visszakerül mint csehkömlo, de megközismertek azon sörfőzdekek, a melyeknek részben erdélyi komlóval főzött sörük elég jó fogyasztási cikket képez.

Miután a sörgyártulajdonosok már régebben adókedvezményeket kértek a kormánytól, a jelenlegi pénzügyminiszter ur az imént elhangzott 1901-iki exposéjában ígéretet tett, hogy a söradópótléknál kedvezményeket fog tenni.

Alólírottak itt látván a kedvező alkalmat, a midőn a magyar komlótermelés érdekében egy fontos lépés tehető, arra kérjük az Erdélyi Gazdasági Egyletet, sziveskednék feliratot intézni a pénzügyminiszterhez, hogy:

1. Ha csakugyan hajlandó adókedvezményeket tenni a sörgyáraknak, úgy azt csak úgy tegye, hogy adókedvezményben csak azon sörgyárak részesüljenek, a melyek hitelesen igazolják, hogy magyar komlóval főznek s csak olyan mértékben, a mennyi magyar komlót beszerettek.

2. Ha szerény indítványunk elfogadtatnék, úgy javasoljuk még, miszerint az esetleges kormányfelterjesztés szélesebb körű tárgyalás és támogatás okából küldetnék el az O. M. G. E.-nek, minden komlótermelő vármegye gazdasági egyletének s gazdabizottságának.

Szász Ferencz Kolozs-Borsa, *Szász Fózsef* Cintos, *Somogyi Albert* Héjasfalva, *Ózv. Imreh Györgyné*, Héjjasfalva, *Béldi László*, *Gáspár Fózsef* Királyhalma, *Imreh Lajos* Ilyefalva.

A vasúti gyorsarú szállítás könnyítése.

„Miután a termékeknek a fogyasztókhoz való juttatását megkönnyíteni minden közgazdasági tényezőnek egyik legfőbb feladata kell hogy legyen, mert általa a gazda termelése jövedelmezőbb, a kereskedelmi forgalom élénkebb lesz, mondja ki az igazgató-választmány annak szükségességét hogy nálunk is behozassék egy, a forgalmat könnyítő olyan intézkedés, mint a milyen az osztrák gazdáknak és termelőknek rendelkezésükre áll, nevezetesen mondja ki a szükségességét annak, hogy a mint az osztrák államvasutak vonalain 1898. július 1-től és az ez évi január 1-től kibővítve azon rendelkezés történt és az az intézmény behozatott, hogy gyorsarúik 10 kilogrammig 400 km. távolságig, vagy 20 kg.-ig 200 km. távolságig egy 50 filléres bermentesítő bélyegnek (Frankirungsmerke) a csomagra való vasasztásával, fuvarlevél használatának mellőzésével földadhatók és továbbíthatók, úgy a magyar államvasutak vonalain is egy ilyen, vagy ennek megfelelő intézkedés behozassék és alkalmaztassék az körülbelül azon árúknál, melyeket az osztrák vasúti diszabás a következőkben sorol föl:

Friss és szárított szeder, földi eper, áfonya, málna, bodza-gyümölcs, ribiszke, fái eper,

piszke, boróka, kökény, csipke-bogyó; *sör; vaj; tojás; ecet; zsírok*, és pedig: faggyú, disznózsír, libazsír; élő, megölt és szárított *halak* és halkonzervek; friss, füstölt, sózott, vagy egyébként elkészített *húskok* és húskonzerv; *húsrak* mint: sonka, kolbász, és efélék; friss, szárított, vagy savanyított zöldség és fűszerek; gabonaminták; mogyoró; borseprő; *méz; burgonya; sajt; dinnye; tej; ásványvizek; must; dió; gyümölcs* és pedig: alma, kajszinbarack, körte, cseresznye, meggy, kerek szilva, őszi barack, szilva, birs, szőlő; *gyümölcsfák* és csemeték, *szőlővesszők*; dugványok; *marhazsír; szalonna; leölt állatok és baromfi*; tőrő; bor; gyümölcsbor; éjtett *vad* és leölt házinyúl.

Az osztrák kedvezményes díjszabáshoz hasonlóan a mi vasúti díjszabásunk alapján is körülbelül ezekre az árakra kellene a bérmentesítő jegy kedvezményét kiterjeszteni.

Ennek a rendelkezésnek keresztülvitele végett írjon föl az E. G. E. a nagym. kereskedelemügyi miniszter úrhoz és egyben a földm. miniszter úrhoz pártolást végett és utaljon arra, hogy a keresztülvétel nem ütközhetik akadályokba, mert az osztrák államvasútnak már évek óta fönnáll, a mezőgazdaságnak pedig föltétlenül csak hasznára lehet ez az intézmény, a mit teljes mértékben bizonyít az is, hogy a stájer gazda sági egyesület a múlt évben a cs. és kir. déli vasutat kérte, hogy az osztrák államvasúttal leirt gyorsáru szállítási módját a saját vonalain is hozza be.

Éber Ernő.

Az E. G. E. igazgató-választmányához beadott ezen indítványt e hó 10-én tárgyalta a választmány és elfogadván azt, hogy a kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszterhez fölirat intéztesse, egyttal azt is határozatba hozta, hogy az intézendő föliratot, mely az egész ország gazdáinak egyformán érdekében van, hozzájárulás végett az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek és az összes vármegyei gazdasági egyesületeknek is megküldi.

KISSEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

† **A marhapöcsök.** (*Tabanus bovinus*) mindenütt a hol nagyobb mennyiségben lép fel, nem csak az embernek, de főleg a házi állatoknak okoz sok gyötrelmet, sőt pl. Szibériában s Szent-Pétervár környékén valóságos csapás a szántóvető s állattenyésztő gazdákra. Ugyannyira pl., hogy Szibériában az Om folyó partvidékét kénytelenek voltak a lakók elhagyni a *Tabanus-félék* miatt. Nemcsak rendkívül fájdalmas szúrásaik által alkalmatlanok, hanem ragályos betegségek pl. lépfene (*Anthrax*), szibériai pestis stb. széthordozói is Pusztításuk tehát igen fontos. Eddigél azonban az nem sikerült némi haszonnal sem. — *Portschinsky* F. most igen olcsó és célszerű módot talált ki tömeges pusztításukra. A pöcsök tudvalevőleg nagyon szeretnek nedves helyen tartózkodni, főleg a hol nagyon sok pocsolya van. Röpülve, a vízszinéhez csapódnak s úgy isznak. *Portschinsky* ezt a szokásukat használta föl pusztításukra. A tócsák felületére petroleumot öntött vékony rétegben. Az eredmény kitünő volt. Az ivásra lecsapó pöcsök legnagyobb része a víz színéhez ragadt Rögten ott pusztult. Azok, melyeknek sikerült is tovább repülniök, halálukat csak elhalasztották 1—2 órával, mert a testükre tapadt petroleum légzőnyílásaikon behatol s így megmérgezi őket, azután meg a légző nyílásokat bedugva megfullasztja őket. Természetesen mindennap ismételni kell a petroleum kiöntését a tócsákra. Folyó viznél ez a módszer természetesen nem alkalmazható.

B.
† **Hogyan trágyázzuk a pillangós takarmánynövényeket?** Ismeretes dolog, hogy pillangós virágzatu növényeink a táplálkozásukhoz szükséges nitrogént a levegőből is képesek felvenni. Ne gondoljuk azért azt, hogy a talaj teljesen nitrogénmentes lehet. A fiatal növényke eleinte a talajsalétromból, salétrom-

savas sóiból kénytelen táplálkozni. Szerencse, hogy annyi nitrogén a mennyi a növénynek zsenge korában okvetlenül szükséges, hön földrünkben általában mindig megvan. De nincs meg, vagy nagyon csekély mennyiségben van jelen a foszfor, ép azért a pillangósok trágyázásánál sohasem szabad mellőzni a foszfortrágyát. És pedig adjunk 25—35 kgr. vízben oldható szuperfoszfátot, a hatása szépen fog jelentkezni. Kálitrágyát csak homokon — esetleg tözegeen — kell adnunk, még pedig kat. holdanként 30—35 kgr. kálit, káinit, vagy 40% kálitrágya alakjában, még pedig azért, mert ezek a leghatásosabb és legolcsóbb kálitrágya-féleségek. A káinitban 24% kénsavas kálin kívül még körülbelül 30% konyhasó is van, s úgy látszik, mintha ez is tán a talajalkotó részekre gyakorolt feloldó hatásánál fogva, kedvezően hatna a pillangósokra. A pillangósok direkt trágyázása helyett jobb a foszfor és kálitrágyát a védnövény alá adni. A pillangósok alá különben indirekt trágyát is sikeresen alkalmazhatunk, főleg az égetett méz és márga szénsavas mesze vanak jó hatással, különösen a méz szegény talajokon termelt pillangósokra. Az égetett méz kedvező fizikai hatása folytán humuszban gazdag és túlkötött talajokon hat kedvezően, míg humuszban szegény és homokos talajon természetesen mellőzendő. Kat. holdanként a talaj kötöttsége szerint 8—12 q. adandó. Hogy miként trágyázzunk a márgával az attól függ, hogy mi a célja a trágyázásnak. Vajjon a talaj kémiai, vagy fizikai hatására fektetjük-e a fősúlyt. Ha csak kémiai hatására vagyunk tekintettel, akkor minél mézsdúsabb márgát használjunk, különben kötöttebb talajra könnyebb márgát adunk és viszont. 30% szénsavas meszet tartalmazó márgából kat. holdanként kell 80—100 mm.

† A kanadai sertéshizlalási kísérletek.

Egyik híresebb amerikai sertéstenyésztő és hízaló a következőkben foglalja össze tapasztalait a sertések hizlalására vonatkozólag: 1. Ha húsrá termelünk akkor ne főtt, hanem nyers takarmányt etessünk. 2. Mihelyt a sertés élősúlya az 50 kg.-ot elérte, ezenfelül minden 1—1 kg. élősúly gyarapítás aránytalanul több és több takarmányba kerül. 3. Ezért előnyös a sertéseket csak 80—100 kilogrammra kihizlalni. 4. A fagyos búzát, mint sertéstakarmányt jól lehet értékesíteni. 5. Lefölözött tejrel tetemesen fokozzuk a szemes élet tápláló hatását. 6. Ha kiváló jó húst akarunk nyerni, akkor a szemes takarmány mellett feltétlenül lefölözött tejet is adagoljunk. 7. Kitünő hatással van a jóminőségű hús képződésére az árpa-, borsó- és zablisztnak lefölözött tejjel való keveréke. 8. A legtöbb haszonnal jár a gabonának etetésénél azon eljárás, mely szerint a 24 óráig beáztatott gabonát durván megdarálva etetjük.

Könyvszemle.

— Az „Állatorvosi közszolgálat“ról szóló érdekes művet adott ki *Koós Mibály* dr. földmívelésügyi ministeri segédtitkár. A könyv az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900. évi XVII. t.-cikknek és a végrehajtása iránt 95000/900. szám alatt kiadott rendeletnek magyarázatát tartalmazza, „gyakorlati útmutatásokat ad a törvény alkalmazására s így alkalmas arra, hogy abból a m. kir. közszolgálat által közvetlenül oly sok oldalról érintett gazdaközönség az állatorvosok közérdekű feladatai felől minél közelebbi tájékozást nyerjen“ mondja a földmívelésügyi minister a gazdasági egyesületekhez intézett leiratában, melyben a műnek a gazdaközönség körében való terjesztést ajánlja. A munka ára 5 korona, egyes példányok szállítási díja 50 fillér és megrendelhető a szerzőnél (Budapest, I. Táborutca 2.) a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel.

JOGI TANÁCSADÓ.

Tatár. Kérdéseire a választ a következőkben adhatjuk meg:

1. A tagosítási törvény nem állapítja meg azt, hogy a tagosítást mennyi idő alatt kell elvégezni. Ezt nem is állapíthatta meg, mert hiszen a tagosítást annyi mindenféle külső ok befolyásolhatja, hogy az idő megállapítása teljes lehetetlenség lenne.

2. Mindenesetre föltételezi és megkívánja a törvény a tagosítást végző mérnök és bíró ügybuzgalmát és kifogástalan hivatalos működését, ha tehát az ottani tagosítás elhúzódsának oka a tagosító mérnök, vagy a bíró hanyagsága, jogorvoslást kereshet, még pedig az első esetben a törvényszéknél, a második esetben az elnöknel, vagy az igazságügyministernél. Ezt mindenesetre csak teljesen bebizonyítható esetben tegye.

3. Ha a hitelesítés már megtörtént, 2—3 hónap mulva minden valószínűség szerint a kihásítás is meg fog történni.

— **Végrehajtási rendelet a megrendelések gyűjtéséről szóló törvényhez.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter kiadta a megrendelések gyűjtéséről szóló új törvény végrehajtási rendeletét.

A rendelet szerint a törvény ez év június 1-én fog életbe lépni. A rendelet szerint a kereskedő vagy iparos lakhelyén kívül levő más oly község területén, melyen csakis mögrendelések gyűjtése végett bár huzamos ideig tartózkodik, a törvény korlátozása alá esik. A törvény több irányban érdeklő gazdáinkat is, mert annak intenciója őket zaklatásoktól és károsításoktól megóvni. Jó lesz tehát, ha figyelembe veszik és fölhasználják a törvény rendelkezéseit, amelyekből közüljük itt a fontosabbakat:

Megrendelések gyűjtése végett fölkereshető az a földbirtokos is, aki gazdasági körében ipari vagy gyári vállalatot folytat (malom, szeszgyár, keményítőgyár, sajt-vajkészítő telep, stb.), a mennyiben a megrendelés az illető ipari vagy gyári vállalat körében eladható vagy felhasználható árura vonatkozik. (3. §.)

A törvény 3. §-ában nyert külön felhatalmazás alapján a törvény 1. §. 1. bekezdésének összes rendelkezései alól a következő kivételeket engedélyezi a miniszter: 1. a házi iparcikkekre, de csak azon föltétel alatt, ha a megrendelést gyűjtő a cikk háziipari jellegét helyhatósági bizonyítvánnyal igazolja; 2. a műszerekre és tudományos eszközökre; 3. a varrógépekre; 4. a nagyobb gazdasági cikkekre, mint cséplőgépekre, vető és arató-gépekre, mozdonyokra, lokomobilokra és gőzekre, továbbá a gőszivattyúkra és malomberendezésekre; 5. A villamos erőátviteli és általános világítási és távbeszélő berendezésekre. A 4. pontban felsorolt cikkek megrendelésének gyűjtését a kisbirtokosoknál azonban csak azon föltétel alatt engedélyezi a miniszter, ha a megrendelés a községi előljárásság által a megrendelési vagy szerződési okiraton hitelesítettik. (6. §.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden száma legkésőbb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— **A király a mezőgazdasági kiállításon.** A mezőgazdaság ügye iránt való kiváló érdeklődésének adta tanujelét ő felsége azzal, hogy e hó 13-án, hétfőn meglátogatta és megsemlőlte a mezőgazdasági kiállítást. Kisérteben voltak mindazok, a kiknek nagy érdemük van a kiállítás megalkotásában, a földmívelésügyi kormány *Darányi* miniszterrel az élén és a közélet sok előkelősége.

Az iparcsarnok előtt *Szöll* Kálmán miniszterelnök és *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter üdvözölték a királyt, a ki az üdvöz-

Mestitz Mihály és Fiai

Kolozsvár, Maros-Vásárhely,
Unio-utca 3. és 5. Széchenyi-tér 41.

Elvállalnak tulhalmozott készletük miatt igen szép és teljesen kiszáradt

amerikai tölgyfaparketteket,

ugyszintén azoknak jótállás mellett való lerakását. Továbbá bármilyen üzemeltetési munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett. (473.)

Szilágyi Eleonora

Likör, Puncs-szesz és Rum-gyára
KOLOZSVÁRT,

Kossuth Lajos-utca (Belmagyar) 32. sz.
Alapított 1832. — Telefon sz. 239.

Legfinomabb saját gyártmányu és importált Rumok, világhírű Puncs-szesz és a legfinomabb likörök kaphatók a gyár üzlet-helyiségében, valamint minden helybelli és vidéki elsőrangú fűszer és csemege kereskedésben gyári áron. (474.)

Hazai márvány-iparvállalat.

A t. butorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybeli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen butorokhoz szükséges márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltnék. — Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Földy Antal utódai Kolozsvárt, Ferencz József-ut 53. szám. (475.)

léseket szívesen viszonzva, bement kiállítás helyiségébe s a kiállítást tüzetesen megszemlélve fél 4 óratájban távozott, ismételt elismerését fejezvé ki a látottak felett.

— A király és a munkáspénztár. A király az e hó 14-én megtartott általános kihallgatás során a Gazdasági Munkás- és Cselédségpénztár küldöttségét is fogadta, a mely megköszönni járt ő felségének, hogy belépett a derék intézmény alapító tagjai sorába. A küldöttség tagjai voltak: gr. Keglevich Gábor elnök, dr. Gaál Jenő igazgatósági tag és dr. Fáy Gyula ügyvezető igazgató. A küldöttség nevében gróf Keglevich Gábor formás beszédet mondott, mire ő felsége ezt válaszolta:

»Örömet léptem be úgy is, mint magyarországi nagybirtokos, az Országos Mezőgazdasági Munkás- és Cseléd-szolgálatpénztár pártolói sorába és szívből kívánom, hogy ezen felette üdvös intézmény a társadalom hathatós támogatása és az önköndos kezelése mellett dúsán felvirágozzék.»

A beszéd elhangzása után gróf Keglevich Gábor bemutatta a királynak a küldöttség tagjait, kiknek mindegyikéhez volt egy kegyes szava a királynak.

— A vetések állása. (A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítók május hó 10-iki kelettel beérkezett jelentések alapján.) E hó első harmadában az áprilisinél valamivel kedvezőbb volt az időjárás, mindazonáltal néhány napon és éjjelen át a hideg ezuttal is éreztette káros hatását; 6-án és 7-én dér volt, a mely a gyümölcsön és szőlőkön kívül egyes helyeken még a tavaszi vetésekben is kárt okozott. Az enyhébb idő beálltával a növényzet fejlődése is különösen a sík vidékeken kedvezőbbre vált. A dombos és hegyi vidékeken a vetések fejlődése most is lassu, főleg az északi és északkeleti, illetve északnyugati részekben, ahol a vegetáció 10—14 nappal hátra maradt a normális állapotához képest. E vidékek vetései alacsonyak, gyengék és sárgás színűek; igen sok a ritka és itt-ott a féregrágot vetés is, amelynek egy részét már kiszántották. Az ország más részeiben is előfordul a ritka és gyenge vetés, ahol itt-ott szintén kiszántották a rosszul állott ősziakat, de itt korántsem állanak a vetések olyan rosszul, mint a felvidéken és itt-ott az Erdélyi részekben is, a hol a jó meleg idő és enyhe kiadó eső tartós hiánya okozta a visszaesést. Általában a vetések az ország nagy részében érzik már a jó eső hiányát, a mi mellett tetemesen a néhány nap óta bekövetkezett enyhe idő állandósulása is óhajtható lenne. A vetések fejlődésével a bokrosodás az országnak mintegy $\frac{2}{3}$ részében elég jól folyt le; ennek folytán az őszi és tavasziak túlnyomólag kielégítően állanak ugyan, de viszont vannak vidékek, a hol a vetések még mindig igen gyengék. Épen ezért az ősziak között csak egyedül a buza az, amely nagyrészt közepesnek mondható, ellenben a rozs csak gyenge közepes fejlődést mutat; kalásza sem mindenütt eléggé fejlődött s emellett a vetések nagyobbára ritkák is. Az őszi árpa sem sokkal jobb, mint a rozs. Általában az idén igen sok a sovány vetés, az olyan őszi pedig, a mely tulbujá volna, ritkaság számba megy.

— A földadó revíziója. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter egyetértőleg a pénzügyminiszterrel felhívta a gazdasági egyesüle-

teket, hogy válaszanak bizalmi férfiakat, a kik a földadókataszterhelyesbités munkájánál támogatni fogják a kiküldött közegeket. A kataszter helyesbitése az adórevízió alkalmából válik aktuálissá s a gazdasági egyesületeknek a munkálatokba való bevonása az érdekelt gazdaközönségnél helyesléssel találkozik.

— A székely nép gazdasági segítése. Székelyudvarhelyről jelentik: Darányi földmivelési miniszter a székely vármegyék tenyészállatainak beszerzését lehetővé tenni óhajtván, a községek által beszerzendő tenyészapaállatok árának 20 százalékát tárcájából fedezi. A beszerzési árat pedig a mutatkozó szükséghez képest kedvező visszafizetési módokkal előlegezi.

— A gazdasági munkásegítő-pénztár a külföldi sajtóban. Az angol kormány munkásügyi folyóirata (Labour Gazette) és egy előkelő német szociálpolitikai folyóirat (Dr. Julius Wolf: Zeitschrift für Socialwissenschaft) nemrégiben megjelent számaiban tudomást vesznek a gazdasági munkásegítő-pénztárról, mindkettő szimpátiákkal és elismeréssel írja le az intézményt.

Az utóbbi években — írja a jelzett tudományos folyóirat — Magyarországon sok történt a mezei munkások jólété emelésére. Legfontosabb a gazdasági munkásegítő-pénztár. Rokonszenvesen és hosszasan ismereti az intézményt. Leírja, kik a tagok, mily esetre szól a biztosítás, mit fizet a pénztár s miből fedezi kiadásait a pénztár.

A német szaklap a magyar törvény intézkedéseit egy tekintetben fölébe helyezi a nagyszabású német munkásbiztosításnak, t. i. hogy a baleset és a belső betegségek okozta rokkantság közt a magyar nem tesz különbséget, a mely megkülönböztetés Németországban zaklatást, elégedetlenséget és költséget okoz. Cikkében oda konkludál, hogy ebből az egészséges magyar intézményből a munkásbiztosítás terebélyes fája fog kinőni.

— Magyar csatornatervek. Hieronymi Károly volt közlekedésügyi államtitkár és belügyminiszter a Magyar Közgazdasági Társaság e hó 14-én tartott ülésén behatóan foglalkozott az osztrákok által tervezett víziutakkal és egy tervet adott elő, mely szerint a magyar csatornákat létesíteni kellene.

Az osztrák csatorna-tervezet megvalósítása lehetővé teszi nekünk, hogy a hazai csatornahálózatot haszonnal és a vízi közlekedési eszközök nyújtotta összes előnyök érvényesítésével létesítsük. A magyar csatornák létesítésénél a Duna—Tisza-csatorna az első lépés. A budapesti csatornának a Tiszába Csongrádnál való torkolása azért célszerű, mert a hármas Körös, mely Békéstől, esetleg Gyulától Csongrádig hajózhatóvá teendő, hogy a szatmár—csongrádi csatornának kiegészítő részét képezzék, Csongrádnál ömlenek a csatornába.

A szatmár-csongrádi csatorna Szatmár-Németinél ágaznak ki a Szamosból, Nagy Majtény és Nagy-Károly alatt a debreceni határ déli részét szelné át, azután a Berettyó medrét követve, Békés és Gyoma körül torkollanék a Körösbe, mely egész a Tiszáig hajózhatóvá volna teendő. Ily módon szakadatlan vízi út volna létesíthető Szatmártól, Debrecen-től Budapestig és tovább a Dunán egész az osztrák csatornáig. E csatorna tápvizét a Szamosból nyerné és sehol nehézségekbe nem ütköznék.

A másik csatorna Temesvárról volna építendő és állana Temesvár—perjámosi csatorna-szakaszból, a hajózhatóvá tett Maros-szakaszból Aradtól-Szegedig, a honnan a hajók a Tiszán mennének tovább Csongrádig és budapesti csatornán haladnának tovább. A fumei csatornát azonban nem tartja az első sorban építendő közé. Ez a csatornázási terv képezzé tenné a legfőbb magyar gabonatermelő vidékeket terményeik lehető legolcsóbb szállítására. Kimutatja Hieronymi, hogy például Debrecenből Prágába küldött gabona mázsájánál a megtakarítás 254 fillér, Aradról meg éppen 261 és ez a megtakarítás a magyar termelés, a magyar kivitel haszna lenne. — Csak lelkedéssel fogadhatjuk el a jeles előadó végső konkluzióját: A magyar csatornavonalak korántsem lesznek oly költségesek, mint az osztrákoké, de bármily nagyok lennének is a költségek, nagy hibának tartaná, ha azoktól visszariadnánk. Vajjon minő helyzetben lenne ma az Alföld, ha az érdekeltek a negyvenes években gróf Széchenyi István kezdeményezésével a Tisza-szabályozástól a költségek nagy volta miatt visszariadtak volna?

— Halastavaink jövedelmezősége. Darányi földmivelésügyi miniszter megbízásából Landgráf János halászlai felügyelő érdekes adatokat irt össze halgazdaságaink jövedelméről. Az eredmény igen elütő. Egy katasztrális holdon néhol 21 kilogramm másutt 158 kilogramm a termelt hal évenként. Az oly tavak, melyek elmocsarasodnak és friss vízzel nem táplálják, kis termelőképességet mutatnak, ellenben például a nagyigmándi tóban, mely szintén régi és elmocsarasodott tó volt, modern eljárással egy katasztrális holdon 99 korona jövedelmet értek el, mert holdanként 85 kilogramm volt a hústermelés. Ezeket az adatokat a földmivelési miniszter azzal küldte el a gazdasági egyesületeknek, hogy mivel nálunk sok oly terület van, a mit be lehetne rendezni, igyekezzenek ez irányban odahatni, hogy a halászat gazdaságilag kihasználtsék.

— Sajtóhiba. Lapunk mult. számának vezető cikkébe értelemzavaró sajtóhiba csúszott be. Az első hasábnál alulról számított második sorában „egy kat. holdra eső 100 drb. szarvasmarhával és 40 db. sertéssel” helyett „ezer kat. holdra, stb. olvasandó.

— Meghívó. A Magyar Országos Állatorvos-Egyesület „Erdélyrészi Osztályának” 1901. május hó 19-én, vasárnap d. e. 10 órakor a vármegyei ház kistermében Kolozsvárt tartandó rendezésére. Tárgyak: 1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Titkári előterjesztések: a) az osztály eddigi működéséről, b) a tagok számáról, c) a pénztár állásáról. 3. Esetleges indítványok. 4. Felolvasások: a) A felvételi jegyzőkönyvek szerkesztéséről Jakab László. b) A működési napló és úti számla szerkesztéséről Kése Lajos. c) A mállénezésről Zonda József. d) Egy szembajos beteg bemutatása, Biró Károly. — Reich Albert, elnök.

— Országos sörárpa- és komlókiállítás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a folyó évben a XVI. sörárpa- és komlókiállítást folyó évi augusztus hó 1—10-ig terjedő időben tartja meg. A legjobbnak ítelt sörárpa díjaztatni fognak. A kiállítással egyidejűleg, illetőleg folyó évi augusztus hó 20-tól október hó 10-ig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sörárpavásárt rendez.

— A svéd mezőgazdaság állami úton való emelése. Svédországban most sok évi küzdelem után végre külön földmívelési miniszteriumot létesítettek. — Az új miniszter munkatervében rámutat, hogy az utóbbi években tapasztalt búza, rozs, szalonna és tojás beviteli emelkedés és az emellett vajban, baromfiiban és húsban mutatkozott kivétel csökkenése még nem a termelés csökkenését, hanem inkább a fogyasztás emelkedését mutatja, a mit azonban mégis csak a termelés növesztésével lehet ellensúlyozni. Különösen a kisgazdálkodások — 20 Ha-ig — azok, melyeknél okos kezeléssel a jövedelem nagyon fokozható. Be kell bizonyítani a kisgazdáknak, hogy mostani gazdálkodási rendszerük nem a leghasznosabb. — A miniszter a gazdasági egyesületek által közösen történő jutalmazását ajánlja a legjobb kisbirtokosoknak, azután szakértők által tanulmányutakra akarja küldeni őket. Továbbá 100,000 koronát szavaztatott meg az országban mintegy 5 millió Ha területen lévő turfatelepek haszonvételének bevezető munkáira, végre az eddigieknél jóval nagyobb összegeket szavaztatott meg gazdasági tanintézetek, vegyvizsgálati és magvizsgáló állomások, meg az állategészségügy részére.

— Csőd alatt? A gyermekek már pihenőre tértek és a P.-ék kicsike lakoszobájukban az est békés nyugalma uralkodott. P. asszony egy regény olvasásában volt elmerülve, míg a férj, amint látszott, egy kevésbé kielégítő számolásba mélyedt, mert időről-Időre mély sóhajok törtek ki belőle „De kis uram, mi bajod van?” — „Kedves anygalkám, most már neked is bevallom: nem vezethetem

tovább üzletem; a végére jutottam!” Megdöbbenve kérdezi az asszony: „és nincs mentességünk?” — „Nincs, holnap délelőtt csődöt kell magam ellen kérni!” — A kínos nyugalmat, mely ezen nyilatkozatot követte, élénk csemettyűjelzés zavarta meg. P.-né ajtót nyit. „Az esti lap!” — és az újságot az asztalra téve, hozzáteszi — „talán nyertünk az osztály-sorsjáték mai húzásán?” — „Annál rosszabb reánk nézve!” — szól közbe a lehangolt férj, „mert midőn a legutóbbi húzáson nem nyertünk, nem újítottam meg sorsjegyünket!” — „De én igen, uracsám!” — „Te?” — „Igen, a háztartásból megtakarított pénzből.” Hallgatagon nézi át P. a lapot, de midőn a sorsolási jegyzéket átnézi, elhalványulva újból kérdezi feleségét: „És valóban megújítottad sorsjegyünket?” — „Igen, természetes, a Török A. és Tsa bankházában, melynek három üzlete (V. Váci körút 4., IV. Múzeum-körút 11. és VII. Erzsébet-körút 74.) állítólag nagy szerencsével játszik!” — „Ó, te aranyos asszony!” — És én számár, majdnem eldobtam magamtól szerencsénket! Sorsjegyünk Töröknél sönnyereményt nyert!”

NEPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVARTT
Deák Ferencz-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltóköcsönöket nyújt és **BETÉTRE 5 1/2 SZÁZALÉK KAMATOT AD.**

(412.)

ÜZLET, FORGALOM.

Kolozsvári piac

A csütörtöki (máj. 16-iki) **hetivásáron** a következő gabona-árakat jegyeztük föl.

Búza métermázsánként K.-tól	12 80—14 60	K-ig.
Rozs	12 60—13 00	”
Zab	12 60—12 20	”
Kukoricza	09 70—09 90	”
Széna	5 20—06 50	”

Magyar Jelzálog-Hitelbank
Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 30 millió korona.

4%-os és 4 1/2 %-os Záloglevélköcsönöket
nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: **50 évi törlesztéssel 5 százaléknál,** nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4 1/2 %-os záloglevélköcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65 % évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az **Erdélyi Gazdasági Egylet** bizalmi férfai adnak véleményt. (1.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4% és 4 1/2 %-os záloglevelek, 3% -os és 4% -os nyereségekötvények

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társszerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

H I R D E T É S E K.

A jelenkor legtekélyesebb és legjobb motor cseplőkészletei.

1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898. évben 42 első díjjal kitüntetve.

Az „Erdélyi gazdasági egyesület” által Kolozsvártt rendezett kiállításon megtekinthetők és üzemben láthatók legújabb szerkezetű szabadalmazott teljesen szikramentes motor-cseplő-készleteink kettős tisztítóval, árpatoklászoló és legzélszerűbb löhere-hüvelyezővel, valamint egyéb gazdasági gépeink.

ELSŐ PROSZNICI GÉP és GŐZMOTOR GYAR, Wichterle F.
(632.) Magyarországi vezérképviselő: **Kállai Lajos.**
Budapest, VI. Gyár-utca 50. sz.

Cimekkel, Erdélyben, hol motoraink évek óta kitűnően működnek szívesen szolgálhatunk.

Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Teljes jótállás.

UMRATH és TÁRSA BUDAPEST,
V., Váci-körút 60.

Ajánlanak minden versenyen felül álló **gőzcseplőgépeket és gőzmozgonyokat**

kazalozókkal, kéveköttőkkel, vagy szabadalmazott szalmasajtókkal kombinálva.
Gőzmozgonyok mozdonyesőves vagy kihuzható esőves kazánokkal ipari célokra 100 lóerőig.

(511. III.)

BÓNI GYÁRTELEP
és mezőgazdasági részvénytársaság
ezelőtt Mandel Eduárd és társai
Nyirbátorban
ajánlja előnyösen ismert, szabadalmazott **kéttengelyű „Bóni” eke taligáit.**
Megrendelhetők: Nyirbátorban fenti cégnél, Budapesten KANN és HELLER cégnél, valamint a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.”

Más rendszerű eke taligák jutányos áron átalakíthatók.
Más rendszerű eke taligák jutányos áron átalakíthatók.

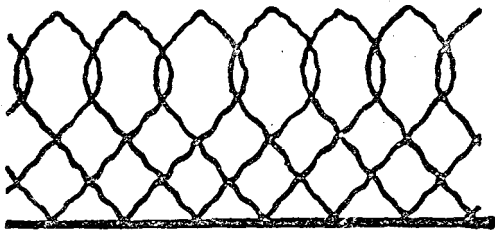
Gróf Zselenski Róbert salánki uradalma.
A salánki uradalom nyír-vassvári gazdasága részére Önök által szállított 14 db szab. állítható „Bóni” eke taliga rendkívül egyszerűsége, tartós szerkezete és pillanat alatt eszközölhető állíthatósága folytán kitűnően bevált.
Szíveskedjenek encsenesi gazdaságunk részére is további 18 db állítható „Bóni” taligát kiszolgáltatni.
Encsenes, 1900. febr. 8.
Rivaló tisztelettel Nagy József urad. intéző.

Gróf Károlyi Tibor uradalma.
Mintán szab. kéttengelyű „Bóni” eke taligájuk célszerű szerkezetéről és tartósságáról hosszabb használat után meggyőződtem, kérem az uradalmi gazdaságok által a napokban beküldendő 50 db. Back-féle eke taligát a legrovidebb idő alatt szab. „Bóni” eke taligává átalakíttatni.
Nyirbátor, 1900. jan. 24-én.
Tisztelettel Mikolay Lajos urad. tisztartó.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövét-fonat és szita-áru gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.
 Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való **Gép-sodrony-fonatait**, majorsági udvarok fonnattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövét, szelelő és löher-rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cziinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczél tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátrác), sodrony-láb-törölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgállok. (339.)

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete

Budapest

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Klisék

mindennemű nyomtatvány képes illusztrált kiállítására a legutányosabb árakon vállaltatnak és a legtöbbfélebe készíttetnek el. Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltenek.

(415.)

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre **50.000** pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 200.000 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 à 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 à 500, 90 à 300, 31700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80, 2900 à 40. Összesen **13,160.000** korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona!

SZERENCSENAPTÁR 1901. ÉVRE.

Január	Február	Márczus	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 4042	P 1 83274	P 1 19815	H 1 44373	S 1 48569	S 1 38250	H 1 51633	C 1 59560	V 1 83465	K 1 55184	P 1 17797	V 1 35362
S 2 86473	S 2 51384	S 2 40489	K 2 52329	C 2 53709	V 2 51381	K 2 58046	P 2 83332	H 2 89342	S 2 83536	S 2 38973	H 2 44347
C 3 49544	V 3 66319	V 3 51635	S 3 59576	P 3 62319	H 3 85186	C 3 65832	K 3 86052	K 3 48569	C 3 8560	V 3 51633	K 3 51650
P 4 53718	H 4 64441	H 4 58050	O 4 83383	4 83468	K 4 62472	C 4 83584	V 4 35365	P 4 38250	H 4 58046	H 4 58046	S 4 59560
S 5 62452	K 5 83551	K 5 65835	P 5 86063	V 5 83945	S 5 63550	P 5 19815	H 5 44373	C 5 62319	S 5 51381	K 5 65832	C 5 83362
V 6 83478	S 6 17349	S 6 83591	H 6 36462	H 6 36462	C 6 83586	S 6 40489	K 6 52329	P 6 83468	V 6 55186	P 6 83584	P 6 86052
H 7 4052	V 7 38904	O 7 21622	V 7 44382	K 7 4042	P 7 83274	V 7 51635	S 7 59576	S 7 83435	H 7 62472	C 7 19815	S 7 35363
K 8 36475	P 8 51612	P 8 40487	H 8 52340	S 8 36473	S 8 51384	H 8 38050	C 8 33333	V 8 36462	K 8 35350	K 8 40489	V 8 44373
S 9 49711	S 9 58019	S 9 51636	K 9 59598	C 9 49544	V 9 56319	K 9 65835	P 9 80063	H 9 49541	S 9 83585	S 9 51635	H 9 52329
O 10 53719	V 10 64478	V 10 59568	C 10 83430	P 10 53718	H 10 64441	S 10 83591	K 10 35366	K 10 4042	C 10 38274	V 10 58050	K 10 59576
P 11 62459	H 11 83562	H 11 65839	C 11 86070	S 11 62452	K 11 83551	O 11 21622	V 11 44382	S 11 36473	P 11 51384	H 11 65835	S 11 83383
S 12 83492	K 12 17752	K 12 85121	P 12 35371	V 12 83478	S 12 17349	P 12 40497	H 12 52340	C 12 19544	P 12 56319	K 12 83591	C 12 86063
V 13 8457	H 13 38913	S 13 32706	S 13 48076	H 13 4053	O 13 39004	S 13 61636	K 13 59598	P 13 53718	V 13 64441	S 13 21622	P 13 55366
H 14 87404	C 14 51620	C 14 44336	V 14 52503	K 14 36473	P 14 51612	V 14 59568	S 14 83430	S 14 62452	H 14 83551	C 14 40497	S 14 44382
K 15 49715	P 15 58033	P 15 51643	H 15 60033	S 15 49711	S 15 49711	V 15 65839	C 15 86070	V 15 83478	K 15 17349	P 15 51636	V 15 52340
S 16 53720	V 16 64486	S 16 59504	C 16 83436	C 16 53719	V 16 64478	K 16 85121	P 16 35371	H 16 4053	C 16 38904	S 16 59598	H 16 59598
C 17 62461	V 17 83564	V 17 83263	C 17 83240	P 17 62459	K 17 62459	S 17 32706	K 17 32706	K 17 36475	C 17 51612	V 17 51612	V 17 52340
P 18 83494	H 18 17760	H 18 85123	C 18 85375	S 18 83492	H 18 83562	C 18 44336	V 18 52503	S 18 49711	P 18 58019	V 18 65839	K 18 83430
S 19 8466	K 19 38940	K 19 35355	P 19 48087	V 19 8457	P 19 38913	K 19 51633	H 19 60033	C 19 53719	S 19 64479	K 19 32706	C 19 35371
V 20 83133	S 20 51630	S 20 44337	S 20 52551	H 20 37404	C 20 51620	S 20 59504	K 20 83436	P 20 62459	V 20 83562	S 20 44336	P 20 49076
H 21 51850	C 21 58930	C 21 51649	V 21 60040	K 21 49715	P 21 58033	V 21 83263	S 21 83324	S 21 83492	H 21 17752	C 21 51643	S 21 52303
K 22 55183	P 22 65816	P 22 59519	H 22 83430	S 22 53720	S 22 64486	H 22 85123	C 22 35375	V 22 8457	K 22 38913	P 22 59504	V 22 60033
C 23 62460	S 23 17797	S 23 83320	K 23 89327	C 23 62461	V 23 83564	K 23 35355	P 23 48087	H 23 37404	S 23 51620	C 23 83263	H 23 83436
O 24 83536	V 24 38973	V 24 85128	C 24 35377	P 24 83494	H 24 17760	S 24 44337	K 24 44337	K 24 49715	C 24 58033	V 24 85123	K 24 83240
P 25 8560	S 25 51633	P 25 35362	C 25 48553	S 25 8466	K 25 38940	C 25 51643	V 25 60040	S 25 53720	P 25 64486	H 25 35355	S 25 35375
V 26 38250	K 26 58046	K 26 44347	P 26 52551	V 26 83439	S 26 51630	P 26 59519	H 26 83439	C 26 62461	S 26 83564	C 26 44337	C 26 48087
V 27 51851	P 27 65832	P 27 51630	S 27 60045	H 27 51356	C 27 58036	S 27 83320	K 27 83439	P 27 83494	V 27 17760	S 27 51643	P 27 52351
C 28 55186	C 28 83584	C 28 59560	V 28 83465	K 28 55184	P 28 63816	V 28 85128	S 28 35377	H 28 38940	H 28 38940	C 28 59519	V 28 60040
S 29 62472	S 29 83532	H 29 83342	S 29 89342	H 29 51356	H 29 17797	H 29 35362	C 29 48559	V 29 58139	K 29 51630	P 29 83320	V 29 83439
S 30 83550	S 30 83552	K 30 83536	C 30 83536	C 30 83536	V 30 38973	K 30 44347	P 30 52581	H 30 51636	S 30 58036	S 30 85128	H 30 89327
C 31 8568	V 31 35365	V 31 35365	P 31 8560	P 31 8560	S 31 51650	S 31 60045	H 31 60045	C 31 65816	C 31 65816	K 31 85128	K 31 85377

Mikor van születésnapom?

Mindenki kísérje meg szerencsés napjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszhatja saját számát. Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagy 1.50 korona egy negyed ($\frac{1}{4}$) frt 1.50 vagy 3.—korona
 „ fél ($\frac{1}{2}$) frt 3.— „ 6.— „ egész ($\frac{1}{1}$) frt 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyeremény-huzások már május hó 22. és 23-án lesznek, azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 22-ig

(622.)

bizalommal hozzánk küldeni.

FIÓKOK:

Muzeum-körut 11.

Erzsébet-körut 54.

TÖRÖK A. és Tsa

BANKHÁZA

BUDAPEST, V., Váci-körut 4/a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vezetőinknek és pedig rövid idő alatt öt millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó.

T. TÖRÖK A. és Tsa bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályáhozdarab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Akorona összeg { utánveendő, utalvánnyal küldöm, mellékelve bankjegyekben (bélyegekben) } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím:

Régi gőzcséplőkészletek

becseréltetnek.

Horvát és Herczeg cégénél

Budapest,

Podmaniczky-utca 17. szám.

(612.)

HOTTER F. R. Szt.-József gyógyszerháza a Szt.-Józsefhez

Bécs, XII. 2., Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol

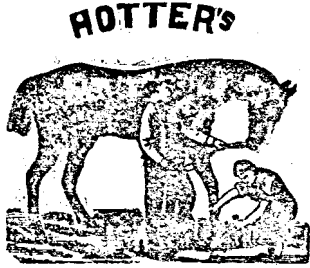
1/4 palack frt 6.— 1/2 palack frt 3.50
Eltávolít mindennemű kinővést és zsiros testtapadékokat, anélkül, hogy a szőrt tönkre tenné. Erősíti a megtámadott és gyenge irakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomót az izmok és megóv minden gyulladástól; különösen bevált epebajoknál, csülökda-ganatoknál, patabütyköknél, vastag vastag térdnél, csomónál az inakon, vastag bokánál, daganatoknál, ahol ilyenek fellépnek. A térdek remegését megszünteti s meggyógyítja a zuzó-dásokat.

Hotter-féle Agril táppora

lovak és szarvasmarhák-nak,
1 csomag 80 kr.
Kitünő potlák a takarmányhoz az állat ereje és egészségének fenntartá-sára; minden vese-, máj-, hólyag- és idegbajnál a alkalmazandó.

Hotter-féle holttetemkenőcs

1/2 tégely 2 frt. 1/4 tégely 1 frt. 20
Felülmúlhatatlan holttetem eltávolí-tására régi bajoknál is.

állatgyógykészítményei

a jelenkor legkitünőbbjei, melyek számos bizonylat szerint semmi más hasonló szer-ek által hatásukban el nem értek. Raktárak a gyógyszerházakban és drogériákban.

Főraktár: **Dr. BUDAI EMIL** városi gyógyszerháza Budapest város-háza-ter, **Dr. Egger Leó** és **Égger J. Nádor** gyógyszerháza Budapest, VI. Vá-czi-körút 17. és **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Budapest VI. Kirá-ly-utca 12. **Raditz Róbert** gyógy-szertárában Budapest VIII. József-örút 64. és **Bayer Antal** gyógy-szertárában Budapest VI. Andá-ssy-út 84. szám.

Hotter-féle Training-Fluid

1 palack frt 1.20.

Az inakat és izmokat a magas öreg korig állandó erőben és frissen fenntartja, az állatot a bedörzsölések után a legnagyobb fáradalmakra és vontatásra képesíti. A túleröltetés követ-kezményeinél, bénulás, szaggatás és merevedésnél meglepő sikerrel alkal-maztatik.

Hotter I. és II. sz. disznópora

1 kiló frt 1.20.

Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emész-tésnek előmozdítására; kitünően be-vált orbáncznál. A II. számú has-menésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kólika elleni szer

1 üveg 1 frt 50 kr. (324.)

Lovaknál mindennemű kolika és hűgy felakadás, szarvasmarhák-nál pedig puffadás ellen alkalmazandó.

Hogyan tud a magyar gazda

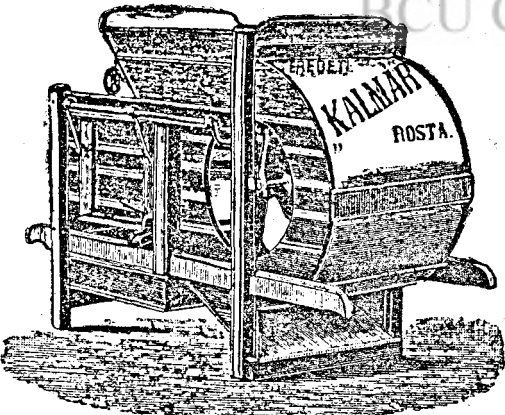
évi kiadásainak egy részénél

30—40 százalékot megtakarítani?

Azt megtudhatja a **Kalmár Zs. utóda** hódmező-vásárhelyi cég különleges terménytisztító, gép és rosta árjegyzékéből, a melyet fenti cég bárkinek kérésére ingyen és bérmentve küld meg.

Legolcsóbbak, legjobbak az eredeti „Kalmár-rosták”, a melyeket gyakorlatba vételük után minden vevő megdicsér és elismerésben részesíti azoknak sok oldalú jó tulajdonságait, valamint a termények tisztítá-sánál elért fényes eredményt

A kolozsvári állandó kiállításon

megtekinthetőek.

Az eredeti „Kalmár-rostát”

a magyar korona országainak összes vasuti és folyahajózási állomásaira bérmentve küldöm meg s így az árjegyzékben foglalt rostám ára mindenkor a t. ve-vőim által megjelölt vasut- vagy hajó állomásra el-szállítva értendő, minden utófelosztás nélkül.

Ügynököket és viszontelárúsítókat nem alkal-mazok, a rendelvények egyedül a vevő fél megkeresésére intéztetnek el.

Egyedüli elárúsító hely a termelő üzlet

Kalmár Zs. utóda Hódmező-Vásárhelyen,
a hol minden beérkező megrendelést pontossággal
intézek el. (650.)

KALMÁR ZS. UTÓDA.

Elsőrangú műkiállítás. (366.)

VILÁG PANORÁMA

KOLOZSVÁR, R. k. status-palota.

Belépő díj: 20 kr., gyermekjegy: 10 kr.

Nyitva van mindennap

délelőtt 9-től, este 10 óráig.

Minden hétre új műsorozat.

Ezen a héten:

Alsó-Olaszország.

Sicilia és Alsó-Capri.

A szőlőtelepek befecskendezéséhez,

valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok,

továbbá a szegecs és tor-

máncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

önműködő

úgy hordozható, mint kocsi-ra szerelt

„Syphonia”

fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot ön-működőleg a nö-vényekre permetezik.

Széna-préseket

széna, szalma,
len, gyapot,
fagyapot és bőrök
tözege csomagolá-sára stb.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa

legújabb szerkezetű

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rend-szer) vetőgépei

Mindennemű mag-és

különböző magmeny-nység számára, váltó-kerékek nélkül, dom-bon avagy sikon, a

legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a

mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető leg-nagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik

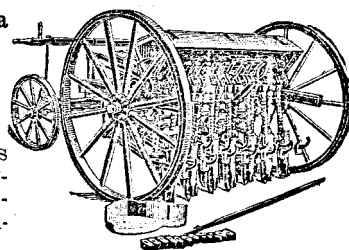
lehetővé. Különlegességeket széna- és szalma-prések

kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek,

járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék hengerek és

boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb

alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabad. mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71. (540.)

több mint 400 arany-, ezüst és bronzéremmel kitün-tetve — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismét-eladók alkalmaztatnak.

Kávé Tea

Kávé és Tea

árak:

1 kiló	Háztartási (igen jó)	frt 1.20
1	Verseny (Portorico)	1.30
1	Verseny (Portorico)	1.50
1	Cuba (finom)	1.70
1	Cuba (legfinomabb)	1.90
1	Gyöngy (finom) (641.)	1.50
1	Mocca	1.40
1	Mocca (legfinomabb)	1.60
1	Arany Jáva	1.40
1	Arany Jáva (igen finom)	1.60
1	Vegyes Pörk (igen jó)	1.40
1	Szalády-féle Hungária (ennek főraktára nálam van)	1.20

Kávéhoz csomagolható

1/4 kiló	Mandarin, csász. kev.	frt 1.60
1/8	Mandarin, csász. kev.	0.85
1/4	Háztartási	1.25
1/8	Háztartási	0.65

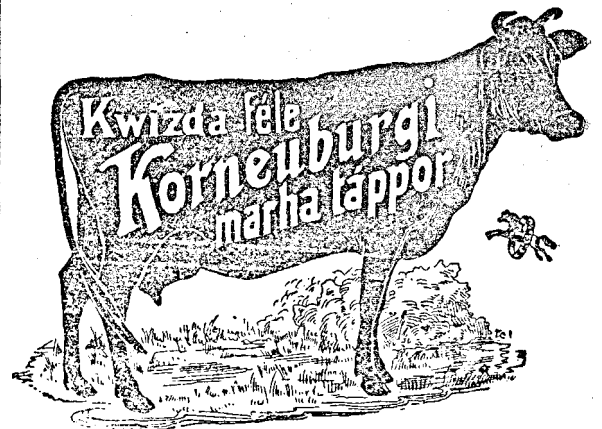
4 1/2 kilós postaszáknál, (melyben több fajta is küldhető) 2 már vidékre is teljesen bérmentve s elvámolva küld.

Balogh László

kávé- és tea kiviteli üzlete BUDAPEST.
Fő-üzlet: VII., Rottenbiller-u. 12 sz. Fiók-üzletek:
VI., Andrássy-út 86 sz. és VII., Dohány-utca 61. sz.

Kávé Tea

Kwizda-féle Korneuburgi marha táppor.

Mértékletességi gyógyszer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. Már 50 év óta a legtöbb istálló-ban használatban van étvágytalanság, rossz emésztés ellen, valamint teheneknél a tej javítására és a tej-horam fokozására. Egész skatulya ára K. 1.40., fél skatulya ára 70 fillér. Csak akkor valódi, ha a fenti védjegyvel van ellátva. Kapható az összes gyógy-tárakban és drogueriákban. (328. II.)

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár főhercegi udvari szállítónal, körgyógyyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a Kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák Ferencz-u.: 13. sz. emelet.

Előre fizetendő

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz levélbélyeg mellékeltek.

KIS HIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér vagy minden 7 cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik!

Alkalmazást keresők:
Gazdatiszti állást keres vagy ideiglenes munkát is elfogad igen ügyes gyakorlati gazda. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Kovácsnak ajánkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola jelenlegi tanfolyamának tanulói a f. é. június 1-ére megfelelő állást keresnek. Köztük 5 egyén előzőleg gazdasági akadémiát, illetőleg gazd. tanintézetet végzett, 8 egyén földmives iskolát végzett, 7 pedig csak irni, olvasni tudó, de értelmes paraszt ember. Megkeresések a szakiskola igazgatóságához intézendők. (645. II.)

Gazdatiszt, gazdasági és állatorvosi akadémiát végzett, a gazdaság minden ágában jártas, különösen a répatermelésben, tejgazdaságban, ménesben, hizlalásban, gőzeke kulturában stb., a magyar, német és román nyelvet bírja, állást keres. Czim: Fleissner ispán, Egyed, Sopronmegye. (644.)

Különfélék.

Különféle gyógy és műszaki élő növényeiről
Palántát
ültetésre, különösen Agnelli borsosmenthájáról új fajról szállít, míg készlete tart.
Agnelli József, plebános Csari, posta Sasvár, Nyitramegye.
A palánta szép, erős, egy évet betöltött. Ara 1000 darab 25 forint o. é. (50 korona). Tízezer darab vérszél ezre 15 frrtal. Nagyobb mennyiségeknél az ár még kedvezményesebbé leend. 100 drb 5 forint
Ab itt vasúti vagy postai állomás. (649.)

Eladó állami út mentén, vasút állomással bíró biharmegyei Mező-Keresztes határában, házilag kezelt, jó termőföldű 118 katasztr. holdból álló tehermentes birtok, kényelmes lakházzal, szükséges gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett. Bővebb értesítést ad Kiss Antal, tulajdonos. (642.)

Agarások figyelmébe. A legolcsóbb és legelőnyösebb tápus cledel agarak részére a sajtolt tepertő, mely métermázsánként 30 koronáért kapható Debreczeni Lajos hentes áruk nagykereskedésében. Debreczenben. (643.)

Franck Henrik fiai pót-kávégyárosok; gyarak: Kassán és Zágrábban. Valódi »Franck« kávé-pótlék kapható az ország minden jobb fűszerkereskedésében. (541.)

Badacsony borvidéki saját termésű valódi hegyi rizling bort. 1900. évit, hectonként 52 koronáért szállít utánvét-tel, kölcsön hordókba

Balogh Gyula

bortermelő

Balaton-Henye, posta Kőves-Kálla.

(651.)

Kimoshatlan RUHAJELZŐ TENTA fehérműek jelzése kapható **Tintner J. E.** bélyegző-gyáros és vésnök üzletében Budapest, Kigó-utca 10. szám. (512.)

B. Bak Lajos Ö. csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birto-kosa műbutor és épület asztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapított: 1869. (463.)

Röck István Budapest-Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok. Malom-, jéggyári-, hűtő-, téglá- és olajgyári berendezések. (542.)

Simonffi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kultordate-utca 48. sz. Telefon 85. sz. — Kívánatra árjegyzék és költség-számitás bérmentve küldetik. (464.)

DROGUERIA.

BURGER FRIGYES

KOLOZSVAR,

Főter.

Gyógyárúk, kötszerek, betegápoláshoz szükséges mindennemű kellékek, illatszerek, pipere-czikkék dús (358.) raktára.

Gőzeséplőkészleteket

ajánlok kedvező lefizetésre; uradalmaktól eredő régiebb gépeket elsőrendű új gyártmányokra cserélek; Tyrman Ede, Budapest, Csengery-utca 62/B. (627.)

A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola legközelebbi tanfolyamra a f. é. augusztus 6-án kezdődik és december 31-éig tart. Felvételi feltételek az intézeti igazgatóságánál megtudhatók. (645. I.)

GERGELY ANDRÁS

épület, diszmű-bádogos és takaréktűzhely-készítő Kolozsvárt, Wesselényi M. utca 26. Költséglő-irányzatok és árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Tisztelettel **Gergely András.** (471.)

Hantz Sándor

könyvkötő.

Ezelőtt **Hantz György** társa, Kolozsvárt, Jókai-utca 2. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készíték. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555.)

A czimre kérem vigyázn!

Legjobb fűmagvak

valamint a világhírű

erfurti kertmagvak

legjutányosabban vásárolhatók:

RADWANER

és

RÓNAI 629.

magkereskedésében

Budapest, V., Nádor-u. 8.

ERDEI CSEMÉTÉK

szép, erős, iskolázott lucfenyő és fekete fenyő. 1000 drb. 2 éves 6 kor., 3 éves 8 kor., 10,000 drb. 50 kor. és 70 korona. (605.)

PETZ ÁRMIN faiskola-tulajdonos

BUDAPEST, Kálvin-tér 8.

KASS ANTAL

aranyozó-üzlete

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 14. szám.

Aranyozó műhelyében készít új képeket (tűkörkerek, consolok, szalon-asztal, függönytartók). Mindenféle aranyozott butorokat elvállal jutányos áron felelősség mellett.

Régi keretek aranyozását jutányos áron. Továbbá templomi aranyozásokat, új oltár készítését rajz szerint. Régi oltárok újbóli aranyozását a legjobb esztétikus arannyal.

jutányos áron, felelősség mellett elvállal. Oltár gyertyatartókat, feszületeket jó, tiszta és tartós arannyal, aranyozásait felelősséggel vállalom.

Pontos kiszolgálás! (522.)

(543.)

Első magyar „Gumosit” bélyegző-gyár. Budapest, VI., Lovag-utca 19. sz. Készít: „Gumosit” bélyegző-készülékeket, ládák, zsákok, egyenletlen tárgyak és állatok lebélyegzésére. Yegyleg preparált, különféle színű olajfestékeket. M. kir. szab. Hordó-tapaszt. Nagy választék minden nagyságu rugyanta bélyegzőkben és párnákban. Különlegesség: Zsebben hordható állatbélyegzők. (516.)

Lóheremagot, egyéb gazdasági magot, mindenféle gabonát, legmagasabb áron értékesít és mintázott ajánlatot kér

WOLF SOMA

mag-, gabona- és termény-ügynöksége, külföldi cégek képviselője BUDAPEST, (VII., Kerepesi-ut 10. szám.) (624.)

Láng és Lovass

gépolaj és gépszir-gyára

BUDAPEST, V. Váci-ut 140.

(602.)

Ajánlja legjobb minőségű

gépolaj, hengerolaj, gépszir gyártmányait.

Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet” védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiállítás igazgatóságához Kolozsvárt, intézendők.

A Peronospora ellen való védekezésre.

Az Ausztria-Magyarországban több év óta általam ismertetett és terjesztett rézgálic-zsirkoliszt, az úgynevezett

Fostit ára kilónként 70 fillér, 5 kilónként 3 korona, 50 kilónként 26 korona, 100 kilónként 50 korona.

A Peronospora ellen való védekezésre eme kitűnő és vízben szükölködő vidékeken kiválóan becses poralakú szernek megismertető füzetecskéjét, valamint a használati utasítást is kívánatra ingyen küldöm.

Porszéthintő készülékek:

Hungaria, kisebb, darabja kor. 7.80

Reform, nagyobb, darabja 12 korona.

Mühle Vilmos,

cs. és kir. udvari szállító,

TEMESVÁR. (647.)

Hirdetés.

Modern gazda

cséplőgarnitúrját (646)

Continental-Excelsior

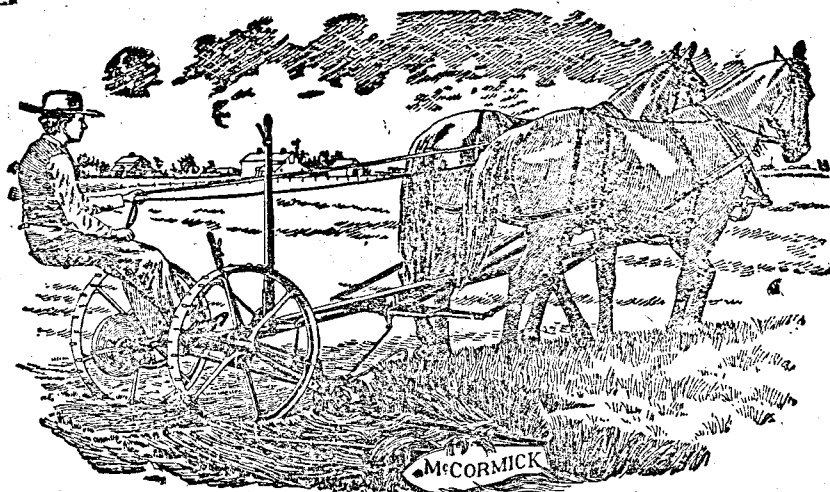
hajtószijjal

látja el, mely nedvességnek, melegnek, pornak egyaránt ellentáll.

Megrendeléseket felvesz az „ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLÍTÁS”, Kolozsvártól.

Mc Cormick Harvesting Machine Company

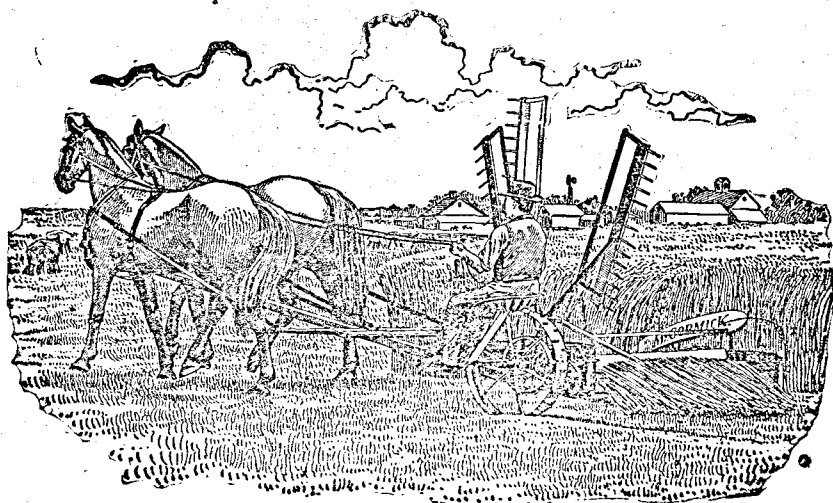
Chicagói aratógépgyár.

A legnagyobb kitüntetések

aratógépek és kévekötfonalért.

Minden versenyen első.
Kitünő minőség, bámulatos
munka.

Iroda és raktár:

BUDAPEST, V. Váci-út 30. szám.

William J. Stillman

igazgató.

(408.)

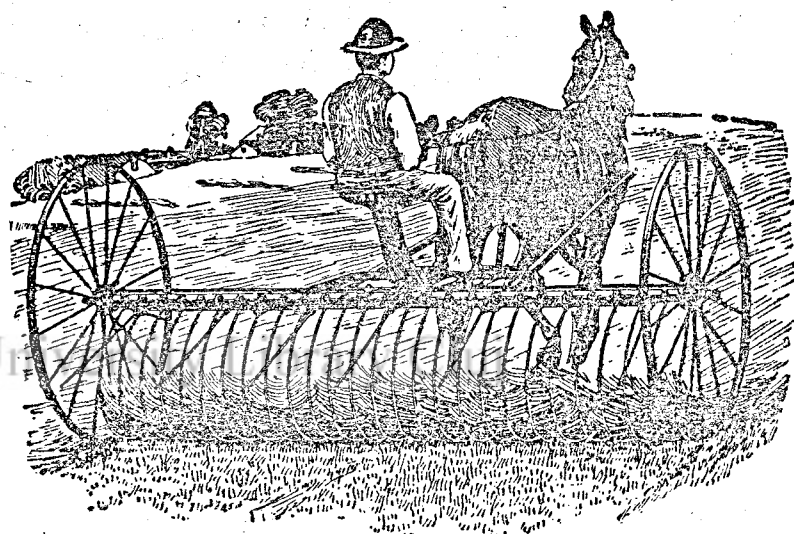
A Grand-Prix-val

és

arany érmekkel kitüntetve

Párisban az 1900. évi

világkiállításon.

A kolozsvári gazdasági gépművelésen
1900-ban diszoklevelet nyert.

Ne rendeljen gépet vagy kévekötfonalat,
mielőtt a

Mc Cormick-féle gépeket

látta s azok árát megtudta.

